

Datum: 20.10.2026

Medij: Politika

Rubrika: Beogradska hronika

Autori: J. c. t.

Teme: Expo 2027/Expo Beograd 2027

Napomena:

Površina: 578

Naslov: Panoramski balon leti iznad Ade Ciganlije

Strana: 14

Панорамски балон лети изнад Аде Циганлије

Вожња траје седам до осам минута. – За децу од три до 12 година возња ће бити бесплатна, карте за узраст од 12 до 18 година износиће 1.400, а за одрасле 1.800 динара

Фото Прес Експо / Драган Куунџић

Панорамски балон осликан бојама Експа 2027 полетео је први пут изнад Аде Циганлије, пружајући посетиоцима прилику да Београд доживе са висине до 150 метара. Ова туристичка атракција, смештена на платоу испод Каменог града, обогаћује понуду наше престонице у сусрет специјализованој изложби.

Нови садржаји доприносе томе да Београђани и гости откривају град из другачије перспективе, у духу теме предстојеће изложбе „Игра(ј) за човечанство: спорт и музика за све“, истакао је Игор Ковачевић, извршни директор и директор Сектора за међународне учеснике компаније „EXPO 2027“ д.о.о. Београд.

– Тема Експа 2027 нас подстиче да истражујемо и посматрамо ствари из нове перспективе. Овај балон доноси Београђанима и туристима још један доживљај и додатни разлог да дуже остану у нашем граду – рекао је Ковачевић и подсетио да су панорамски балони били део искуства посетилаца светских изложби још у 19. веку, наводећи пример Париза.

– Још је на светској изложби у Паризу овакав принцип коришћен како би се посетиоцима пружио потпуно нов доживљај. Данас се подсећамо те традиције и додајемо јој савремени дух, најављујући оно што ће Србија и Београд приказати у току Експа – додао је Ковачевић.

Балон може да прими до 30 особа, а возња траје око седам до осам минута. За децу од три до 12 година возња ће бити бесплатна, цена карте за узраст од 12 до 18 година износиће 1.400, а за одрасле 1.800 динара.

Посебна пажња посвећена је заштити малог вранца, заштићене врсте птице чија рута прелета пролази овим подручјем.

Од 1. новембра до 31. марта балон се неће подизати у периоду од 14.30 до 15.30, како би мали вранци могли несметано да прелећу овај простор. Посетиоцима ће у току те паузе бити доступни едукативни садржаји у објекту у којем се налази и продајно место за карте.

J. C. T.

Datum: 20.10.2026

Medij: Večernje novosti

Rubrika Beograd

Autori: J.D.M.

Teme: Skupština grada Beograda; Gradske opštine

Naslov: Bronzani Vasa Čarapić

Napomena:

Površina: 56

Strana: 33

ОТКРИВАЊЕ СПОМЕНИКА У БЕЛОМ ПОТОКУ

Бронзани Васа Чарапић

СПОМЕНИК Васи Чарапићу у парку испред Дома културе у Белом Поток, на Вождовцу, биће откривен данас у 17.00. Академски вајар Катарина Трипковић приказала је једног од вођа Првог српског устанка као фигуру у бронзи, висине 220 центиметара, у карактеристичној одећи, са подигнутом руком и другом спуштеном у којој се налази оружје. Одлуку о подизању споменика градски одборници усвојили су на седници Скупштине града која је одржана 6. октобра.

Фото ГО Вождовац

J. D. M.

Datum: 20.10.2026
Medij: Večernje novosti
Rubrika Beograd
Autori: J.D.M.
Teme: Gradske opštine

Naslov: Posađeno 15 stabala

Napomena:
Površina: 54

Strana: 33

ЕКОЛОШКА АКЦИЈА ГО САВСКИ ВЕНАЦ

Посађено 15 стабала

У ПАРКУ Гаврила Принципа, на Савском венцу, представници општине посадили су 15 нових садница каталпе. Акција је спроведена са циљем додатних озелењавања површина како би био побољшан квалитет живота грађана. Бригу о животној средини допуњује и еко-патрола, програм ГО Савски венац који грађанима омогућава да пријаве комуналне и еколошке проблеме и доприноси бржем реаговању надлежних служби.

Фото ГО Савски венац

Ј. Д. М.

Datum: 20.10.2026
Medij: Večernje novosti
Rubrika Beograd
Autori: S.K.
Teme: Grad Beograd

Napomena:
Površina: 59

Naslov: Takmičenje u penjanju

Strana: 33

ТРОФЕЈ БЕОГРАДА У СКЦ "БАЗА"

Такмичење у пењању

ТАКМИЧЕЊЕ у спортском пењању "Трофеј Београда" одржаће се у суботу, 24. октобра од 16.00, у СКЦ "База" у организацији Спортског пењачког савеза Београда. Такмичари се надмећу у дисциплини болдер, пење се у осам смерова из пет покушаја. Како су навели организатори, такмичење ће трајати до 18.00, након чега ће свим такмичарима бити подељене мајице и дипломе, док победнике очекују медаље и пехари. Пријављивање и регистрација такмичара се спроводи се путем irongate@verat.net и <http://dbfc.azurewebsites.net>.

Фото СКЦ "База"

С. К.

Datum: 20.10.2026

Medij: Večernje novosti

Rubrika: Beograd

Autori: M. Lutovac

Teme: Grad Beograd; Gradske opštine

Naslov: ASFALT ZA IZLAZ IZ NASELJA

Napomena:

Površina: 433

Strana: 34

ПОСЛЕ УРУШАВАЊА ГРАДИЛИШТА У ВОЈВОДЕ ВЛАХОВИЋА И УКИДАЊА ЛИНИЈЕ 26Л, РЕАГОВАЛА ГО ЗВЕЗДАРА

М. Лутовац

ВРЕМЕ пролази, а 20 породица исељених из својих домова због урушавања потпорног зида на градилишту у Улици војводе Влаховића, готово месец дана је у неизвесности да ли ће икада моћи да се врати у домове. Исто толико, ова улица је затворена за саобраћај, а грађанима су на располагању алтернативне саобраћајнице, које су у веома лошем стању. Оп-

АСФАЛТ ЗА ИЗЛАЗ ИЗ НАСЕЉА

Сређују Улицу Томе Здравковића за кретање возила јавног превоза

Додатни проблем на спорном градилишту у насељу представљају и подземне воде

штина Звездара покренула је реконструкцију Улице Томе Здравковића, као и продужетак Улице Срђана Кнежевића, о чијим узаним тротоарима и кратерима су "Новости" писале више пута.

До овакве одлуке дошло је након састанка представника Удружења грађана "Моје насеље" са председником ГО Зве-

здара Михаилом Досковићем, а циљ је да се поново успостави минибуслинија 26Л, која насељем Војводе Влаховића не саобраћа од урушавања на градилишту, односно 23. септембра.

Захтевали смо да Улица Томе Здравковића, као и остале алтернативне од сада буду једносмерне, како се возила не би мимоилазила - објашњава за "Новости" представник УГ "Моје насеље" Марко Младеновић. - Улица Томе Здравковића широка је око три метра. Када се заврши асфалтирање, на терен ће изаћи и Секретаријат за

Фото Инстаграм Мојенасеље и М. Драгослав

▲ РОКОВИ Машине у звездарској улици

саобраћај како би се успоставила нова рута минибуса.

У међувремену, радови на спорном градилишту у Улици војводе Влаховића теку пуном паром. Грађевинска инспекција Града Београда наложила је хитну сана-

цију темељне јаме и стабилизацију терена, након што је утврђено да постоји опасност од урушавања земље и угрожавања суседних објеката, а додатни проблем представљају и подземне воде.

У званичном одговору

Поступак у предистражној фази

СЛУЧАЈ урушавања градилишта, које се догодило 23. септембра, води Друго основно јавно тужилаштво и Посебно одељење за сузбијање корупције Вишег јавног тужилаштва. Како су за медије рекли у Другом основном јавном тужилашству, поступак је тренутно у предистражној фази. Друго основно јавно тужилаштво одмах по пријему кривичних пријава наложило је полицијској станици Вождовац предузимање "радњи којима треба да се утврде све релевантне чињенице и околности од значаја". У циљу потпуног и стручног утврђивања чињеничног стања ангажовани су вештачи одговарајуће струке. О свим релевантним информацијама, јавност ће благовремено бити обавештена.

инспекције Удружењу грађана "Моје насеље", који је објављен на њиховом инстаграм-профилу, наводи се да је инспекцијским надзором, који је извршен 1. октобра, утврђено постоја-

ње подземних вода, као и да њихово евентуално присуство при отварању ископу, може утицати на стабилност терена, због чега је посебно важно одговарајуће обезбеђење јаме. ■

Фото Инстаграм Мојенасеље и М. Драгослав

Datum: 20.10.2026
Medij: Večernje novosti
Rubrika Beograd
Autori: M.L.
Teme: Gradske opštine

Napomena:
Površina: 79

Naslov: Radovi u finišu

Strana: 34

ПУТАРИ У ВОЈВОДЕ СТЕПЕ СТЕПАНОВИЋА

Радови у финишу

ПУТАРИ тренутно изводе радове на трећој деоници Улице војводе Степе Степановића у Калуђерици. Истовремено, очекује се да би деоница од раскрснице са Жики-

Фото ГО Гроцка

це Јовановића Шпанца до војводе Степе Степановића 26, данас требало да буде отворена за саобраћај.

Како су саопштили у Општини Гроцка, посао подразумева постављање завршног слоја асфалта.

- Реконструкцијом су дограђени обострани тротоари, уз замену ивичњака и носеће подлоге пута, као и завршног хабајућег слоја асфалта - кажу у ГО Гроцка. - Радове финансира ЈП "Путеви Београда", а овим послом завршена је комплетна реконструкција главног путног правца кроз Калуђерицу којом се крећу возила јавног превоза, а која је извођена у више фаза током претходних година.

М. Л.

Datum: 20.10.2026
Medij: Večernje novosti
Rubrika Beograd
Autori: M. Jakovljević
Teme: Grad Beograd

Napomena:
Površina: 216

Naslov: Mini bašta umesto lokala

Strana: 34

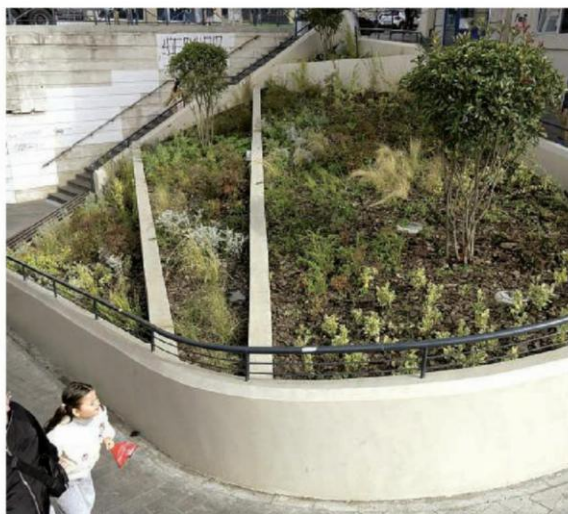
ПО УКЛАЊАЊУ БЕСПРАВНИХ ОБЈЕКТА НА ЗЕЛЕНОМ ВЕНЦУ УРЕЂЕН КУТАК ЗА ОДМОР

Мини башта уместо локала

У плану и обнова остатка пролаза, по угледу на ходник испод Теразија

М. Јаковљевић

ТАМО где су Београђани деценијама пролазили поред пекаре, мењачнице и парфимерије, сада могу да предахну окружени зеленилом, јер је Зелени венац добио нови кутак за одмор, на месту локала уклоњених у октобру прошле године. Простор између Призренске и Улице краљице Наталије сада криво уређене зелене површине распоређене на више нивоа, клупа и обновљено степениште. Тиме је завршен један део уређења овог запушеног простора, док би касније требало да уследи реконструкција читавог подземног пролаза.

Некадашњи низ локала, који је током деведесетих година прошлог века променио првобитни изглед овог дела Зеленог венца, уступио

је место својеврсној малој градској башти. Нови плато, чије контуре подсећају на клавијатуру, замишљен је као место на којем пролазници могу

Архитектура

ПОДЗЕМНИ пролаз на Зеленом венцу није само пешачка веза између градских улица већ и део архитектонског наслеђа престонице. Пројектовала га је архитекта Олга Дивац 1966. и 1967. године, као део савременог саобраћајног решења тог времена. За ово остварење Дивчева је 1968. године добила "Борбину награду за архитектуру".

накратко да застану и одморе се.

Радове је извело ЈКП "Зеленило - Београд", а коначан изглед простора заокружен је почетком овог месеца, иако је завршетак уређења раније најављиван за крај лета. ■

Datum: 20.10.2026
Medij: Večernje novosti
Rubrika: Beograd
Autori: M. Lutovac
Teme: Gradske opštine

Napomena:
Površina: 343

Naslov: NOVA ZGRADA OD 2027?

Strana: 35

ПОЧЕЛО РУШЕЊЕ НЕКАДАШЊЕ ЗДРАВСТВЕНЕ СТАНИЦЕ У НАСЕЉУ ВИНЧА НОВА ЗГРАДА ОД 2027?

Овде се лечило 30.000 људи, картони пребачени у Калуђерицу

М. Лутовац

НАКОН вишегодишњих најављивања надлежних, али и ишчекивања житеља Општине Гроцка, почело је рушење некадашње Здравствене станице Винча, у истоименом насељу. Како се може видети на информативној табли која је постављена на овој локацији, почетак радова на изградњи нове здравствене установе

**Рад је обуставила
и хитна помоћ
у склопу
здравствене
станице, као и
апотека**

▲ АКЦИЈА Биће изграђена нова установа

Спојена два сметлишта

МЕЂУ остацима некадашње здравствене станице има медицинског отпада и пластике. На паркинг, који се налази тик до бивше здравствене установе, код некадашње пијаце у Винчи, поједини грађани већ дуго бацају отпад тако да су сад два сметлишта спојена. Одавде се и раније ширио несносан мирис, мада су житељи проблем пријављивали више пута.

предвиђен је за март 2027. године.

Изградња нове здравствене станице у овом грочанском насељу била је најављена за 2020. годину, али је одложена због епидемије короне. Судећи по најновијим информацијама, зграда ће имати око 4.300 квадрата, а обухватаће савремене амбуланте и дијагностику.

Део ове установе већ је срушен, а наша екипа затекла је тешку механизацију како уклања

ла остатке некадашње зграде.

У обавештењима која су закачена на металној огради око установе, препоручује се и посебан опрез возачима.

- Обавештење власницима возила да иста не паркирају у зони бивше зграде "Дома здравља", а ради извођења радова на рушењу истог - пише у обавештењу.

Због истека употребе дозволе и угрожене безбедности пацијена-

та и запослених, Здравствена станица Винча у којој се лечило више од 30.000 људи престала је да ради, а картони пацијената пребачени су у Калуђерицу. Рад је обуставила и хитна помоћ у склопу станице, као и аптека.

Винчански здравствени објекат изграђен је пре више од пет деценија као монтажна барака привременог карактера, која је због дотрајалости постала потпуно неусловна. У

међувремену, кров је почео да прокишњава, а одељење педијатрије полако се гасило. Овде су се лечили житељи Лештана, Болеча, Ритопека и једног дела Калуђерице, који је територијално ближи Винчи.

Откад је станица затворена, око 30.000 пацијента из свих помених места одлази у здравствену станицу у Калуђерицу у којој се свакодневно стварају огромне гужве. ■

Datum: 20.10.2026
Medij: Večernje novosti
Rubrika Beograd
Autori: J.D.M.
Teme: Gradske opštine

Napomena:
Površina: 153

Naslov: Vatra zahvatila šest vozila

Strana: 35

НА ПАРКИНГУ У УЛИЦИ ОМЛАДИНСКИХ БРИГАДА ПРЕТХОДНЕ НОЋИ ИЗГОРЕЛИ АУТОМОБИЛИ **Ватра захватила шест возила**

У БЛОКУ 70А у Улици Омладинских бригада на Новом Београду јуче око 4.30 избио је пожар у којем је уништено шест аутомобила. Према информацијама, пламен је најпре букнуо на паркираном возилу марке "тојота", чији је предњи део тотално изгорео, а затим се ватра проширила на остале. Брзом реакцијом ватрогасаца ватра је угашена. Повређених није било.

Аутомобили су паркирани у низу, на заједничком паркингу ста-

Фото: Принтскрин Телеграф

нара из околних зграда. Јуче ујутру су на терен изашли инспектори који су прикупљали трагове, доказе и прегледали околне камере како би се утврдило да ли је до пожара дошло услед кvara

на инсталацијама или је реч о подметнутој паљевини.

У октобру у престоници аутомобили су горели на неколико локација. У Улици Јованке Радаковић на Миријеву изгорела су

четири аутомобила, која су припадала рентакар агенцији. Такође, у ноћи између 11. и 12. октобра на паркингу у Раковици избио пожар у којем су изгорела три аутомобила. Истрага је показала да су ова два пожара подметнута.

Крајем септембра двоје малолетника подметнули су пожар у јавној гаражи на Обилићевом венцу. Ватра је букнула на четвртном нивоу паркиралишта, захватила један аутомобил, а потом се проширила и на фасаду. ■ **Ј.Д.М.**

Datum: 20.10.2026
Medij: Srpsko ogledalo
Rubrika: Bez naslova
Autori: Marijana Maljković
Teme: Aleksandar Šapić

Napomena:
Površina: 791

Naslov: SRBIJA PRED IZBORE

Strana: 5

AKTUELNOSTI

SRBIJA PRED IZBORE

PREDIZBORNA ATMOSFERA SE ZAHUKTAVA

Od stalnog dopisnika
MARIJANA MALJKOVIĆ

Septembar je u Srbiji protekao u znaku intenzivnih političkih aktivnosti i priprema za vanredne parlamentarne izbore zakazane za 25. oktobar. Stranke, koalicije i studentski pokret ušli su u završnicu formiranja izbornih lista, dok se politička scena postepeno oblikuje kroz dogovore o nastupu, prikupljanje potpisa i predstavljanje programa.

Republička izborna komisija do sada je proglasila 16 izbornih lista koje ulaze u izbornu trku za mesta u Narodnoj skupštini.

1. SNS — „Aleksandar Vučić — Ujedinjena Srbija”

Prva na glasačkom listiću je lista „Aleksandar Vučić — Ujedinjena Srbija”, koju je podnela Srpska napredna stranka sa koalicionim partnerima. SNS je tokom septembra bio među najaktivnijim političkim akterima u prikupljanju potpisa i pripremi kampanje. Istovremeno, uz samu kampanju otvorilo se i pitanje načina na koji se dolazi do podrške građana.

O takozvanim „kapilarnim glasovima”, odnosno unapred evidentiranoj podršci određenog broja birača, govori se već duže vreme. I tokom ove kampanje građani često komentarišu da su bili svedoci telefonskih poziva, traženja podrške i različitih oblika pritiska da se podrži određena politička opcija.

Takva svedočenja pojedinačno je teško proveriti bez zaštite identiteta ljudi koji ih iznose. O različitim oblicima pritiska na birače i zaposlene u javnom sektoru tokom izbornih procesa govorile su i domaće posmatračke organizacije, među njima CRTA. Sa druge strane, predstavnici vlasti odbacuju navode o pritiscima i nepravilnostima i ističu da će izborna volja građana biti poštovana.

2. SPS — „Ivica Dačić — Faktor stabilnosti”

Druga lista po redosledu je „Ivica Dačić — Faktor stabilnosti”, koju čine Socijalistička partija Srbije, Jedinstvena Srbija, Socijaldemokratska partija Srbije i Zeleni Srbije. SPS na izbore izlazi

biračkog spiska, kao i kontrola rada biračkih odbora i rezultata na biračkim mestima. Građanima je omogućeno da provere svoje podatke u Jedinstvenom biračkom spisku, dok će nakon zaključenja spiska političke stranke i izborne liste imati mogućnost da kroz

se na izbore izadje, umesto da se podrži studentska lista. Zbog toga je preciznije govoriti o unutrašnjim podelama i neslaganjima unutar opozicije nego o masovnom napuštanju stranaka. Suština neslaganja bila je u pitanju da li opozicione stranke treba

Aleksandar Šapić. Prema svedočenju očevidaca, Šapić je fizički napao Tatjanu Micić i njenog supruga, pri čemu su im konstatovane povrede — Micićevoj prelom nosne kosti i dela gornje vilice, a njenom suprugu lakša telesna povreda. Šapić je nakon privodjenja pušten, što je u javnosti otvorilo pitanje odnosa institucija prema ovakvim slučajevima.

Kontrola izbora i pitanje poverenja

Kako se izbori približavaju, pored samih izbornih lista sve više pažnje privlači pitanje poverenja u izborni proces. Birački spisak, rad biračkih odbora, kontrola zapisnika, prisustvo posmatrača i mogućnost uvida u izborni materijal biće među važnim elementima kontrole izbora. RIK je već utvrdio raspored po kojem poslaničke grupe predlažu članove i zamenike članova biračkih odbora u stalnom sastavu.

Istovremeno, građani se obraćaju različitim organizacijama i medijima sa navodima o pritiscima, telefonskim pozivima i traženju „sigurnih glasova”. Takve navode nije moguće automatski smatrati dokazanim činjenicama, ali njihovo postojanje predstavlja deo predizborne atmosfere i pitanje koje će, bez sumnje, biti prisutno do samog izbornog dana.

Predstojeće nedelje zato neće biti važne samo zbog predstavljanja programa i kandidata. Biće važne i zbog načina na koji će politički akteri organizovati kampanju, kako će se pratiti izborni proces i u kojoj meri će građani imati poverenja u rezultate.

Do 25. oktobra ostaje još nekoliko nedelja, a konačna slika izborne ponude biće poznata nakon isteka roka za podnošenje lista. Ono što je već sada jasno jeste da će predstojeći izbori biti obeleženi susretom tradicionalnih stranaka, novih političkih aktera i studentskog pokreta, ali i različitim pogledima na to kako izborni proces treba da izgleda i kako treba zaštititi izbornu volju građana.

sa Ivicom Dačićem kao nosiocem liste, a naziv „Faktor stabilnosti” u prvi plan stavlja poruku o političkoj stabilnosti i kontinuitetu. Lista SPS-a je, kao i SNS-ova, deo tradicionalnog stranačkog bloka koji u predizbornoj kampanji ulazi sa već formiranom partijskom infrastrukturom i dugogodišnjim prisustvom na političkoj sceni.

3. „Studenti pobeđuju” — nova politička snaga na izborima

Treće mesto na glasačkom listiću pripada studentskoj listi „Studenti pobeđuju”. RIK je imenovao člana i zamenika člana RIK-a u proširenom sastavu na predlog studentske liste. Ulazak studentskog pokreta u formalnu izbornu utakmicu predstavlja jedan od najvažnijih događaja ovogodišnjeg predizbornog procesa. Nakon višemesečnog društvenog angažmana, studenti su odlučili da svoje političko delovanje nastave i kroz učešće na parlamentarnim izborima. Jedna od tema na kojoj insistiraju jeste regularnost izbornog procesa i zaštita izborne volje građana. U tom kontekstu posebno mesto ima pitanje

svoje predstavnike prate sprovedenju izbora.

Važan deo kontrole izbora mogu biti i domaći i međunarodni posmatrači. Treba razlikovati ono što je već potvrđeno od onoga što je predmet najava i očekivanja: postoji zakonska mogućnost međunarodnog posmatranja izbora, ali se angažovanje konkretnih stranih organizacija ne može unapred pripisati studentskoj listi bez zvanične potvrde.

„Evropska Srbija — Marinika Tepić — Zdravko Ponoš”

Medu opozicionim listama posebnu pažnju privlači koalicija „Evropska Srbija — Marinika Tepić — Zdravko Ponoš”, koju čine Stranka slobode i pravde, Srbija centar — SRCE i Solidarnost — Samoodbrana — Oslobođenje. RIK je ovu listu proglasio pod brojem 10, sa 246 kandidata.

Sama odluka da deo opozicije izadje na izbore nije prošla bez unutrašnjih neslaganja. U SRCE-u su pojedini funkcioneri odbili da budu na izbornoj listi, dok su pojedinci najavili i napuštanje stranke zbog odluke da

da učestvuju na izborima ili da podrže studentsku listu. Ova situacija pokazuje da se podela uoči izbora ne odvija samo između vlasti i opozicije, već i unutar opozicionog bloka, posebno oko odnosa prema studentskom pokretu i odluke o izlasku na izbore.

Ostale liste i manjinske stranke

Pored najvećih političkih blokova i studentske liste, na izborima učestvuju i niz drugih stranaka, koalicija i lista nacionalnih manjina. Među njima su liste Rasima Ljajića, Saveza vojvođanskih Madara, Usume Zukorlića, Ruske stranke, kao i „Autentična desnica — dr Miloš Jovanović”. RIK je tokom septembra proglašavao i druge liste, uključujući manjinske liste i grupe građana.

Jedna od lista koje su privukle pažnju jeste i „Izbor naroda — Miroslav Miki Aleksić — Miloš Parandilović — Aleksandar Jovanović Čuta”, ali je ta lista povučena, a njeni lideri su podršku pružili studentskoj listi.

Izborna utakmica tek je počela, a već je obeležena prvim incidentom u kojem je učestvovao gradonačelnik Beograda

www.serbianmirror.com

Datum: 20.10.2026
Medij: Liceulice
Rubrika bez naslova
Autori: PREDRAG MOMČILOVIĆ
Teme: Grad Beograd

Napomena:
Površina: 991

Naslov: NEJEDNAKOST MERENA KILOMETRIMA

Strana: 16,17

NEJEDNAKOST MERENA KILOMETRIMA

tekst: Predrag Momčilović

fotografija: Ana Batričević

Nove saobraćajnice i besplatan javni prevoz često se predstavljaju kao znak napretka, ali šta se dešava kad prevoza nema, kad putevi zaobilaze ili presecaju sela, odnosno kad automobil postane preduslov za fizičku, socijalnu i ekonomsku mobilnost? O fenomenu transportnog siromaštva, koje pogađa veliki broj građanki i građana Srbije, piše naš saradnik Predrag Momčilović.

Stojim ispred jedine prodavnice u selu i posmatram urušenu zgradu u kojoj je, prema pričama meštana, nekada trebalo da bude otvorena fabrika čipsa. Čekam Ivicu, bivšeg predsednika Mesne zajednice Dojkinci. Pre nego što se on pojavi, u selo ulazi stariji autobus privatnog prevoznika, s tablom „Piroć–Dojkinci“. Kada ubrzo stigne i Ivica, iznenađeno ga pitam koliko često ovaj autobus saobraća.

„Ovo je retkost. Ide samo dva puta“, odgovara mi.

„Dva puta dnevno? Pa to i nije tako loše.“

„Ma, jok – dva puta nedeljno.“

Dojkinci nemaju školu, prodavnica radi jednokratno, lekar u ambulanti dolazi tek ponekad, pa taj autobus koji saobraća dva puta nedeljno predstavlja jedinu stalnu poveznicu sa drugim selima i gradom. Za razliku od Dojkinca, mnoga sela nemaju nikakav organizovani prevoz koji ih povezuje sa obližnjim gradovima. Prema navodima Državne revizorske institucije, čak 40 odsto jedinica lokalne samouprave ne organizuje lokalni gradski ili prigradski prevoz, prigradski prevoz, dok 91 odsto lokalnih samouprava nema Program razvoja saobraćaja.

Bez organizovanog javnog prevoza, stanovnici ovih naselja ostavljeni su da se sami snalaze oko odlaska u školu, na posao, u zdravstvenu ustanovu ili kada imaju bilo koju drugu potrebu ili želju koju ne mogu ispuniti hodanjem ili vožnjom bicikla. Tako automobil postaje neophodnost, a nemati ga znači biti znatno ograničene mobilnosti. Čak i kada poseduju automobil, stanovnici ovih i mnogih drugih mesta često upadaju u kategoriju transportno siromašnih.

Za razliku od opšteg siromaštva, koje se meri prihodima domaćinstva i pojedinca, ili energetskog siromaštva, koje je definisano mogućnošću obezbeđivanja dovoljne količine energije za zdrav i dostojanstven život, transportno siromaštvo još uvek nije ni definisano niti prepoznato u Srbiji.

Saobraćajni inženjeri ga izbegavaju u širokom luku jer se ne rešava povećanjem protoka vozila i drugim tehničkim rešenjima, dok usled njegove složenosti i tehničkih aspekata sociolozi ne znaju odakle da mu priđu. Da bi se uopšte definisalo, a potom i merilo, mora se prvo sagledati kompleksnost transportnog siromaštva, koja se ogleda u tome da nije jedini problem finansijsko opterećenje transporta, već i nedostupnost prevoza, nemogućnost pristupa nekim aktivnostima, vreme potrošeno u transportu, ali i zagađenje i prisilna automobilizacija.

Takođe, transportno siromaštvo ne pogađa sve članove jednog domaćinstva jednako i lako se u njega upadne kroz sasvim uobičajeni proces razvoja. Ako vam je osnovna škola bila blizu i mogli ste pešaka do nje, već naredne godine polaskom u srednju školu može se desiti da nema dostupnog

Transportno siromaštvo više pogađa one koji su već u riziku od siromaštva, jer više novca znači i veći stepen mobilnosti. Osim toga, siromašniji obično žive na periferiji grada, pored prometnih saobraćajnica, koje znatno ubrzavaju vreme putovanja za one koji poseduju automobil, ali prave fizičku barijeru u prostoru. Ništa vam ne znači što se najbliža prodavnica nalazi na dvesta metara, ako se između nje i vas nalazi autoput ili brza saobraćajnica.

Datum: 20.10.2026

Medij: Liceulice

Rubrika bez naslova

Autori: PREDRAG MOMČILOVIĆ

Teme: Grad Beograd

Napomena:

Površina: 991

Naslov: NEJEDNAKOST MERENA KILOMETRIMA

Strana: 16,17

Očigledan primer ovoga je i kontinuirani nestanak restorana na Ibarskoj magistrali.

Transportno siromaštvo ne pogađa samo stanovnike malih mesta već su pogođeni i stanovnici velikih gradova gde postoji organizovani javni prevoz. Besplatni javni prevoz u Beogradu jeste korak ka umanjenju transportnog siromaštva, ali to što je besplatan ništa ne znači ako nije dostupan. Istraživač sa Instituta za filozofiju i društvenu teoriju Branko Milošević analizirao je pomoću GIS alata opsluženost Grada Beograda javnim prevozom, i rezultat je da je tek 34 odsto građevinskog područja Beograda stvarno pokriveno mrežom javnog prevoza. To znači da se najbliža stanica javnog prevoza nalazi na maksimalno 400 metara pešačenja od mesta stanovanja.

prevoza ili da morate da promenite tri prevoza da biste stigli do nje. Polazak na fakultet često uslovljava selidbu jer nema dovoljno brzog i pouzdanog prevoza koji će vas, na primer, iz Lazarevca svakodnevno dovesti do Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu. Čak i dvoje zaposlenih unutar istog domaćinstva mogu imati znatno različitu potrošnju vremena i resursa samo zato što im se radna mesta nalaze na različitim lokacijama.

Transportno siromaštvo obično više pogađa one koji su već u riziku od siromaštva, jer sva relevantna istraživanja pokazuju da više novca znači i veći stepen mobilnosti. Osim toga, siromašniji obično žive na periferiji grada, gde je uglavnom manje radnih mesta, manje prilika i manje kulturnih, sportskih i drugih sadržaja. Siromašni su često primorani i da stanuju pored prometnih saobraćajnica, koje isključuju one koji nemaju automobil, ali ostavljaju buku i zagađenje.

Brze saobraćajnice koje su izgrađene tokom proteklih godina takođe se mogu sagledati iz više uglova. S jedne strane, one znatno ubrzavaju vreme putovanja za one koji poseduju automobil, dok s druge strane često isključuju ljude iz malih mesta ili prave fizičku barijeru u prostoru. Ništa vam ne znači što se najbliža prodavnica nalazi na dvesta metara, ako se između nje i vas nalazi auto-put ili brza saobraćajnica. Uz to, izgradnjom brzih puteva dolazi do izumiranja malih ugostiteljskih radnji koje su nekada nicala uz put, a sada su ostavljene bez pristupnih saobraćajnica.

Posebno su pogođeni delovi naselja koji se nalaze na levoj obali Dunava, kao i periferni delovi opština koje se nalaze na većoj udaljenosti od centra grada.

Kao što smo uvideli, transportno siromaštvo nije uvek vezano samo za cenu transporta, iako je ona važan aspekt i bila je uzrok velikih protesta od Brazila do Dablina. Protesti žutih prsluka u Francuskoj upravo su bili odgovor na povećanje cene goriva koja je dodatno pogodila ljude koji žive na periferiji ili u ruralnim delovima, gde je javni prevoz zapostavljen i gde je automobil jedini način prelaska većih distanci. Ali čak i kada je prevoz povoljan ili besplatan, u transportno siromaštvo možete upasti jer vam treba neproporcionalno mnogo vremena da stignete od kuće do posla ili od kuće do škole, i tako svakodnevno gubite sate u transportu.

Transportno siromaštvo je kompleksan i multisektorski problem pa mu tako i treba pristupiti. Jednostavne mere, makar one bile i besplatan javni prevoz, mogu biti samo deo rešenja, kada se ukombinuju s drugim merama. Drugačije urbano planiranje, koje bi težilo da se sve neophodne delatnosti nalaze na pešakoj ili biciklističkoj distanci, a da je sve drugo dostupno korišćenjem javnog prevoza, uticale bi i na smanjenje transportnog siromaštva. Prosta širenja ulica ili zamena vozila onim električnim „zelenim“, uz visoke subvencije, neće rešiti problem sve dok se nastavlja sa starom paradigmom planiranja ili još češće neplaniranja kako saobraćaj izgleda i kako nam društvo izgleda.

